

2017. gada 10. novembrī

Carnikavas novada domei
Stacijas iela 5, Carnikava, LV-2163

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums
par plānoto **piekrastes biotopu atjaunošanu un apsaimniekošanu Garciemā**
projekta „Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”” ietvaros

(saskaņā ar 30.09.2010. Ministru kabineta noteikumiem Nr.925)

Atzinums attiecas uz mežu biotopu grupu un vaskulārajiem augiem.

Plānotā darbība

Biotopu izvērtējums veikts saistībā ar LIFE programmas projekta „LIFE CoHaBit – Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”” (projekta Nr. LIFE15 NAT/LV/000900) ietvaros paredzētajām aktivitātēm mežaino kāpu un aluviālo mežu biotopu atjaunošanā (aktivitāte C6). Plānoto darbību iecerēts veikt Garciemā (1., 2. pielikums). Apsaimniekojamās teritorijas ir akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži” (LVM) valdījumā esoša zeme (zemes vienības KK 80520081289). Darbus plānots veikt 15 ha platībā.

Atzinuma sniegšanas mērķis ir plānotās darbības (mežaino kāpu un aluviālo mežu biotopu atjaunošana) izvērtējums, nosakot piemērotākās apsaimniekošanas metodes un iespējamās ietekmes uz piegulošo teritoriju dabas vērtībām.

Teritorijas apsekošanas metodes

Izvērtējamās teritorijas dabā apsekotas 2017. gada 9. maijā, 18. maijā, 13. jūnijā, 11. oktobrī un 25. oktobrī, izstaigājot ap posmā Kalngale-Garupe esošos mežus un novērtējot to apsaimniekošanas nepieciešamību. Atjaunošanai izvirzīti 221. un 222. kvartāla nogabali (5. pielikums). Aplūkojamo poligonu centra koordinātas LKS-92 sistēmā: aluviālam mežam 512231, 329534; kāpu mežam 512242, 330460). Lai gan meteoroloģiskie apstākļi šajās dienās bija dažādi, visās bija pietiekami laba redzamība, nokrišņu nebija. Biotopi raksturoti atšķirīgās veģetācijas sezonās, tādējādi gūstot daudzpusīgāku skatījumu. Īsi raksturota mežaudze (augāja struktūra, augu sugas), reljefs un mitruma apstākļi, kā arī antropogēnā ietekme. Situācija dokumentēta, biotopus fotografējot. Kopējais apsekošanas ilgums ir bijis 7 stundas.

Papildus šīm teritorijām kā aktuāli atjaunošanai izvirzīti vairāki nogabali 11. un 12. kvartālā Kalngalē un 220. kvartālā uz Garupes pusi (3., 4. pielikums). Arī šīs ir valsts zemes ar šādiem kadastra numuriem: 80520070565; 80520060731.

Biotopi raksturoti pēc Latvijas biotopu klasifikatora (Latvijas biotopi 2001) un aizsargājamo biotopu noteikšanas rokasgrāmatas (Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā 2013), vaskulāro augu taksonu nosaukumi rakstīti pēc Latvijas augu enciklopēdijas (Priedītis 2014), biotopu atjaunošanas metodes raksturotas pēc mežu un kāpu biotopu apsaimniekošanas vadlīnijām (Ikauniece 2017; Ikauniece, Laime 2017; Laime 2017).

Teritorijas aizsardzības statuss

Atjaunojamie biotopi Garciemā (arī Kalngalē un Garupē) ietilpst īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – dabas parkā “Piejūra”, kas iekļauts Natura 2000 tīklā (kods: LV0301700). Latvijas

Republikas likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (pieņemts: 02.03.1993., grozījumi 11.01.2014.) nosaka Natura 2000 teritoriju aizsardzību:

„43.pants. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas.

Šajās teritorijās piemēro nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tiem biotopiem un sugu populācijām, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir izveidota.”

Latvijas Republikas Sugu un biotopu aizsardzības likuma (pieņemts: 16.03.2000., grozījumi 13.10.2017.) 7. pants nosaka:

„(3) Biotopa aizsardzības uzdevums ir nodrošināt tādu faktoru kopumu, kas labvēlīgi ietekmē biotopu un tam raksturīgās sugas un veicina biotopa dabisko izplatību, struktūru un funkcijas, kā arī tam raksturīgo sugu izdzīvošanu ilgā laikposmā.”

Meža nogabali, kuros plānota mežaino kāpu stāvokļa uzlabošana, atrodas aizsargājamās dabas teritorijas dabas lieguma zonā, savukārt aluviālie meži atrodas daļēji dabas lieguma, daļēji dabas parka zonā. Papildus atjaunošanai ierosinātās teritorijas ietvertas attiecīgi Kalngalē dabas parka zonā un Garupē dabas lieguma zonā. Apsaimniekošana dabas parkā veicama saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 14. marta noteikumiem Nr. 204 „Dabas parka “Piejūra” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Kā rakstīts šajos noteikumos:

„11. **Dabas lieguma zona** izveidota dabisko biotopu un īpaši aizsargājamo sugu saglabāšanai.

12. Dabas lieguma zonā aizliegts:

12.3. cirst kokus galvenajā cirtē;

12.4. cirst kokus kopšanas cirtē, ja mežaudzes vecums pārsniedz:

12.4.1. priežu un ozolu audzēm - 60 gadus;

12.4.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm - 50 gadus;

12.4.3. apšu audzēm - 30 gadus;

12.5. no 15.marta līdz 31.jūlijam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus, meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem, bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu un meža nekoksnes vērtību ieguvī.”

Dabas parka zona izveidota, lai saglabātu jūras piekrastei raksturīgos biotopus, sugas un ainavu, kā arī lai saglabātu dabas un kultūrvēsturiskās vērtības sabiedrības izglītošanai un atpūtai dabas parkā”. Dabas parka zonā aizliegts cirst kokus kailcirtē. Bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas šajā zonā aizliegts

„15.3. veicot kopšanas cirti, izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņēmums - augšanā atpalikušie, slimību inficētie, kaitēkļu invadētie vai citādi bojātie koki), ja valdošās koku sugas vecums pārsniedz:

15.3.1. priežu un ozolu audzēm - 60 gadus;

15.3.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm - 50 gadus;

15.3.3. apšu audzēm - 30 gadus;

15.4. sanitārajā cirtē cirst augtspējīgos kokus”;

ierīkot publiski pieejamus izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus.

„**Dabas lieguma un dabas parka zonā** aizliegts:

18.1. cirst kokus rekonstruktīvajā cirtē;

18.2. cirst dobumainus kokus;

18.3. cirst nokaltušus kokus, izņemot bīstamos kokus, kuru diametrs ir lielāks par 25 cm 1,3 m augstumā no sakņu kakla. Kaltušie un bīstamie koki pēc nociršanas atstājami mežaudzē;

18.4. izvākt kritalas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 25 cm.”

Latvijas Republikas Aizsargjoslu likums (Pieņemts: 05.02.1997., grozījumi: 20.06.2016.) nosaka, ka krasta kāpu aizsargjoslā aizliegts

- veikt galveno cirti, izņemot koku ciršanu ārkārtas situācijas seku likvidēšanai, kā arī vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai;
- ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pārvietoties ārpus autoceļiem, pludmalē, meža un lauksaimniecības zemēs, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību;
- pārveidot reljefu, bojāt un iznīcināt dabisko zemsedzi, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams šajā pantā atļauto darbību veikšanai.

Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts

Plānoto darbības teritoriju **mežainajās kāpās Garcēmā** pārsvarā raksturo veci un dabiski priežu meži (vairāk nekā 200 gadi). Pārējo mežu vecums ir no 72 līdz 167 gadiem (5. pielikums). Dominē sils ar parasto priedi *Pinus sylvestris* koku stāvā. Daudz lielu dimensiju koki, kas veido ainaviskas audzes viļņotajā kāpu reljefā ar salīdzinoši augstām kāpām. Lai gan mežā ir daudz lauču, tomēr konstatēta tendence tām aizaugt. Vietām apkārt vecajām priedēm un laucēs veidojas jaunu priedīšu audzes, kas samazina apgaismojumu zemsedzes stāvā (7. pielikums).

Aluviālais mežs ir izveidojies starp kāpu mežiem Langas krastos. Kopā ar šo pārveidoto ūdensteci šie meži ir vienotā ekosistēmā (6. pielikums). Langas krastos dominē melnalksnis *Alnus glutinosa*, tālāk no krasta ir liels āra bērza *Betula pendula* īpatsvars, sastopama arī parastā priede un parastā egle *Picea abies*. Raksturīgs biezs krūmu stāvs, kurā bieži sastopama parastā ieva un krūklis. Periodiski mainīgie mitruma apstākļi un mikroreljefs ir noteicošie faktori, kuru ietekmē attīstījies daudzveidīgs augājs, kuru veido gan izteikti higrofīti, gan mezofīti. Vietām konstatētas invazīvas augu sugas (puķu sprigane *Impatiens glandulifera*). Aluviālajā mežā ir konstatētas bebra darbības pēdas. Līdzīgi krastmalu meži izveidojušies Langas krastos Garupes virzienā.

Kalngalē kāpu meži vidēji ir 60 gadus veci. Tie veido vienveidīgas audzes ar nabadzīgu zemsedzi un ļoti nabadzīgu krūmu stāvu. Vienā no nogabaliem ir jauna, tikai ap 20-gadīgu priežu audze. Šis ir aizaugošs kāpu smiltājs, kuram raksturīga daudzveidīga ķērpju, īpaši kladoniju, sabiedrību dažādība, vietām dominē sīkkrūmi. Ir tendence teritorijai aizaugt ar kokiem, kā arī palielināties nobiru slānim un to aizņemtai platībai.

Īss piegulošās teritorijas raksturojums

Plānotās darbības teritorijas Garcēmā robežojas vai atrodas tuvu apdzīvotai vietai, kurā dominē privātmāju apbūve, dārzi, apstādījumi, ielas. Jūras pusē mežainās kāpas pāriet pelēkajās kāpās. Kalngalē atjaunojamie kāpu mežu nogabali atrodas dzelzceļa malā, Garupē atjaunojamie meži ir citu mežu, galvenokārt kāpu mežu, ieskauti.

Īpaši aizsargājамie biotopi un augu sugas

Kāpu meži pieder Latvijā īpaši aizsargājamam biotopam „**1.5. Mežainas piejūras kāpas**”, kas vienlaicīgi ir Eiropas Savienībā īpaši aizsargājамais biotops **2180 Mežainas piejūras kāpas**. Attiecīgi aluviālie meži pieder biotopam „**1.8. Aluviāli krastmalu un palieņu meži**”, kas Eiropas Savienībā atbilst biotopam **91E0*Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)**. Būtiski, ka tas noteikts kā **prioritāri aizsargājamais Eiropas Savienībā un Latvijā** (Eiropas Padomes 1992. gada 21.maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2006.gada 21.februāra noteikumi Nr.153 „Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu”). Kā uzsvērts iepriekšminētajā Eiropas Padomes Direktīvā, prioritārie dabisko dzīvotņu veidi ir tie dabisko dzīvotņu veidi, kuriem draud izzušana un par kuru saglabāšanu Kopiena ir īpaši atbildīga, nodrošinot atbilstošu aizsardzību un apsaimniekošanu.

Priekšlikumi aizsargājамo meža biotopu atjaunošanai Garcēmā

Plānoto darbu mērķis ir vērsts uz mežaino kāpu un aluviālo mežu atjaunošanu. Jāveicina mežaudzes dabiskošanās, ko raksturo dažādu dimensiju koki, lauces, dažādība zemsedzes augājā, neviendabīgums kokaudzes biežībā, reto sugu sastopamība.

Nosacījumi biotopu atjaunošanai un apsaimniekošanai

1. Visi plānotie darbi jāveic sadarbībā ar akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" un SIA "Rīgas meži" speciālistiem, kuri ir šīs teritorijas apsaimniekotāji un kuru pieredze ir neatsverama, izvērtējot iespējamos riskus attiecībā uz praktiskiem darbiem konkrētos meža nogabalos.
2. Precizējot atjaunojamo poligonu robežas, pirmkārt jāņem vērā, ka visa apsaimniekojamā teritorija ir ekoloģiski ļoti jutīga, pārsvarā atrodas dabas lieguma zonā. Otrkārt, tā atrodas dabas parkā, kurā viens no mērķiem ir nodrošināt iedzīvotāju atpūtai labvēlīgus apstākļus.
3. Tā kā atjaunojamā teritorija ir piekrastes posmā, kuru apmeklē ievērojams skaits iedzīvotāju, tad svarīgi vēl pirms darbu sākšanas informēt viņus par to, kādi darbi un kāpēc tiks veikti. Vēlams savlaicīgi izvietot skaidrojošu informāciju vairāk apmeklētajās vietās piekrastē, bibliotēkās, skolās un citās sabiedriskās vietās; kā arī plašsaziņas līdzekļos.
4. Nosakot plānoto darbu laiku, jāņem vērā reto sugu un biotopu ekoloģijas īpatnības, kā arī dabas parka izmantošana rekreācijas vajadzībām. Piemērotākais laiks būtu no oktobra līdz martam.
5. Kāpu biotopu atjaunošanas darbus drīkst veikt tikai savrupos poligonos, kas izvietoti izklaidus plānotajā teritorijā. Katra situācija jāizvērtē individuāli, ņemot vērā apstākļus konkrētajā brīdī. Poligoni jāiezīmē ortofoto kartē, jānorāda koordinātas, kā arī atstājamie un/vai izcērtamie koki un krūmi.
6. Pirms praktisku darbu veikšanas dabā, jābūt pilnībā ierīkotam katram atjaunojamam poligonam: apkārt poligonam jāapvelk krāsaina ūdensizturīga lenta vai poligona centrā jāiesprauž maikste ar krāsainu lentu galā; katram atstājamajam (citos gadījumos – cērtamajam) kokam (krūmam) jāapsien apkārt lenta. Zemsedzes atjaunošanas vietas jānorāda ar zemē iespraustu krāsainu mietiņu. Šos sagatavošanās un uzraudzības darbus veic CoHaBit projekta eksperti vai arī tie notiek ar šo ekspertu līdzdalību.

Atjaunošanas darbu uzdevumi un metodes

Darbu uzdevums ir uzlabot mežaino kāpu un aluviālo mežu kvalitāti (mežaudzes struktūru un funkcijas), veicot atbilstošus atjaunošanas darbus.

Mežainas piejūras kāpas

1. Kokaudzes retināšana un lauču veidošana.

Katrā konkrētā apsaimniekojamā poligonā ciršana veicama pēc individuāla plāna. Mērķis ir izveidot neviendabīgu audzes biežības struktūru ar laucēm, biežākām un skrajākām koku grupām, kas būtu tuva tādai, kas veidojas dabisko procesu gaitā. Lauces var tikt veidotas dažāda lieluma (no 20 m² līdz 100 m² un lielākas). Kokus izcirst dažādās biotopa vietās var ar atšķirīgu intensitāti, piemēram:

- 1 ha plānot divus laukumus ar platību 0,1 ha, kuros ir par 50% samazināts koku skaits salīdzinājumā ar mežsaimniecības normatīvajos aktos noteikto blīvumu pēc kopšanas cirtēm;
- 1 ha plānot saglabāt vismaz divus laukumus līdz 0,05 ha ar pārbiezināto struktūru;
- 1 ha plānot divus laukumus līdz 0,2 ha, kuros izcērt visus kokus.

Noteikti jā saglabā visas kritālas un sausokņi, kas resnāki par 25 cm un saglabājušies no iepriekšējās mežaudzes; jāatstāj raksturīgās pameža sugas. Kokaudzi retinot, jāatstāj iepriekšējās paaudzes koki, izcērtot jaunākos kokus apmēram 3 m rādiusā ap tiem.

Visi nozāgētie koki un krūmi, to zari ir jāaizvāc no dabas parka teritorijas. Dedzināšana uz vietas pieļaujama vien tajos gadījumos, kad objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams realizēt aizvešanu. Šādā situācijā dedzināšana jā saskaņo ar atbildīgajām valsts institūcijām un jāveic tā, lai nenodarītu kaitējumu iedzīvotājiem un dabai.

2. Zemsedzes novākšana un atklātas augsnes laukumu veidošana.

Metode izmantojama, lai nodrošinātu dzīvotnes pioniersabiedrību augiem un dzīvniekiem. Šo metodi ieteicams izmantot platībās, kurās nav iespējams īstenot kontrolēto dedzināšanu, bet nepieciešams atsegt minerālaugsni.

Ierīkotajos laukumos ar roku darbarīkiem vai nelielu traktortehniku noņem zemsedzi, ieskaitot sūnu slāni, un augsnes virskārtu, līdz atsedzas minerālaugsne. Laukumi parasti tiek ierīkoti neregulāras formas, dažāda lieluma (divi kvadrātmetri un lielāki), vidēji 25 m² lieli. Noņemtā zemsedze un trūds ir jāaizvāc no mežaudzes vai pelēkajām kāpām. To var nogādāt vietējās pašvaldības kompostēšanas laukumos un izmantot komposta veidošanā. Ja piebraukšana ar traktortehniku ir aprūtināta, tad novāktais jāsaliek maisos, kuri iznesami līdz piebraucamai vietai.

3. Koku un krūmu izciršana piegulošajās atklātajās kāpās.

Lai uzlabotu ekoloģiskos procesus kāpu mežā, veicami atjaunošanas darbi piegulošo pelēko kāpu joslā. Aizaugošajās pelēkajās kāpās ir jāizzāģē gandrīz visi koki, atstājot tikai dažus kokus uz hektāru. Var būt situācijas, kad nav jāatstāj neviens koks. Atstājamas ir lēni augošas parastās priedes ar plašu, plakanu vainagu un labi attīstītiem piezemes zariem. Bieži starp šīm lēni augošajām priedēm atrodas ātri augošas dažāda vecuma priedes, to grupas un audzes. Tās ir jāizcērt, lai saglabātu atklātas kāpas un to biotopus. Koki, kurus nolemj atstāt, var būt pilnīgi savrupi, izklaidus, nelielās grupās vai rindās augoši. Jūras pusē nevajadzētu atstāt garas, nepārtrauktas koku rindas, kas, pārāk aizurot vēju, kavētu smilšu pārpūšanu un citus funkcionāli nozīmīgus procesus. Atsevišķu koku atstāšana ir svarīga bezmugurkaulnieku dzīvotnēm. Nozāģētie koki un to zari jāsavāc un jāaizved no apsaimniekojamās kāpas vai, atstājot turpat, jāsadedzina vietās, kur izveidojies blīvs trūda slānis. Ja apsaimniekojamajā biotopā ir nolūzuši, izgāzušies vai nozāģēti lielu dimensiju koki, tie jāatstāj kā piemērotas kukaiņu dzīvotnes.

4. Nobiru savākšana atjaunojamos kāpu poligonos.

Ar kokiem un krūmiem aizaugošajās pelēkajās kāpās un mežainajās kāpās nobiras (skujas un lapas) var veidot pat vairākus centimetrus biezu slāni, kavējot augu iesēšanos, augsnes izžūšanu un smilšu pārpūšanu. Pēc koku apauguma novākšanas ieteicams ar grābekli vai citu piemērotu instrumentu nobiras savākt. Ja iespējams, tās var aizvest no apsaimniekojamās teritorijas. Ja nē, tad savāktais materiāls ir jāsadedzina, ierīkojot turpat apsaimniekojamajā teritorijā ugunsiskus. To vislabāk darīt tajās vietās, kur bijušas visblīvākās kokaudzes un kur sakrājis biezs trūda slānis. Nobiras vieglāk ir savākt un sadedzināt, ja pēc koku nociršanas vismaz dažus mēnešus nobirām un zemes virskārtai ļauj apžūt.

5. Citzemju, to skaitā invazīvo, koku un krūmu izciršana.

Ņemot vērā, ka plānotā darbība ir dabas parka teritorijā, atjaunojamos biotopos jāizcērt visi citzemju sugu koki un krūmi, īpašu uzmanību veltot invazīvajām sugām vārpainai korintei un krokainai rozei. Ņemot vērā invazīvo sugu lielo dzīvotspēju (atvases, sēklu banka augsnē), jāparedz, ka darbi būs jāveic regulāri ilgā laika periodā. Svarīgi ir monitorēt arī blakus teritorijas, savlaicīgi ierobežojot attiecīgās invazīvās sugas arī ārpus aizsargājamā biotopa robežām.

Aluviāli krastmalu un palieņu meži

1. Koku un krūmu izciršana.

Dabiskā aluviālā mežā iejaukšanās nav vēlama, taču aplūkojamais mežs ir blakus apdzīvotai vietai, mežā ir izveidotas takas, ir konstatēti invazīvie augi (puķu sprigane), blakus vārpainā korinte u.c. Šādos apstākļos norādītajās vietās izcērtami krūmi (galvenokārt krūklis, vietām ieva un citi krūmi), aizvācot visu nocirsto no dabas parka teritorijas. Jāatceras, ka aluviāliem mežiem ir raksturīgs biezs krūmu stāvs, tāpēc izciršana ir jāveic izlases veidā tikai tajās vietās, kur nepieciešams uzlabot apgaismojuma apstākļus, lai sekmētu attiecīga lakstaugu stāva attīstību.

2. Hidroloģiskā režīma uzlabošana.

Pārveidotajā Langas upē ūdens plūsma ir ļoti lēna, aiz krastmalā augošo koku saknēm aizķeras un sakrājas zari, saknes un citi ar ūdeni sanesti organiskie materiāli. Barības vielu šādās vietās ir daudz, kas veicina nitrofito augu sugu ieviešanos. Lai uzlabotu hidroloģisko režīmu un veicinātu krastmalās daudzveidīga augāja veidošanos, nepieciešams attīrīt Langas krastus, īpaši pie tiltiņiem un bebru sanesto zaru kaudzēm. Šie darbi veicami, kad ūdens līmenis upē ir zems un zari, kā arī citi sanesumi viegli savācami. Viss savāktais ir jāaizved no dabas parka teritorijas.

3. Citzemju, to skaitā invazīvo augu apkarošana.

Aluviālā meža teritorijā konstatēta puķu sprigane, kura 2017. gadā Eiropā atzīta par vienu no bīstamākajām sugām bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā (KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2017/1263 (2017. gada 12. jūlijs), ar ko atjaunina sarakstu, kurā uzskaitītas invazīvās svešzemju sugas, kas rada bažas Savienībai, un kurš atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1143/2014 izveidots ar Īstenošanas regulu (ES) 2016/1141). Puķu sprigane izraujama kamēr tā nav uzriedējusi. Visi izrautie augi jāaizvāc no teritorijas. Šāda metode izmantojama, ja sprigane ir nelielās grupās vai izklaidus. Gadījumos, kad sprigane jau izpletusies plašākā teritorijā (gar takām, grāvjos, mežmalās), efektīva ir pļaušanas metode. Būtu ieteicams pļaut jūnijā un septembrī. Ja sprigani pirms ziedēšanas nav iespējams ierobežot, tad to dara vēlāk, līdz pat rudenim. Vasaras sākumā izmantojama arī puķu spriganes izkaplēšana. Jaunie augi var būt sasējušies lielā skaitā, veidojot dīgstu pie dīgsta. Gan raujot, gan kaplējot un pļaujot pastāv risks, ka sprigane atjaunosies – no augsnē esošajām auga daļām izaugs jauns augs. Šīs sugas ierobežošana būs efektīva, ja darbi tiks atkārtoti un veikti regulāri. Šādi apsaimniekojot, dažu gadu laikā teritorija var tikt pilnībā attīrīta no puķu spriganes.

Blakus esošo savrupmāju teritorijas ietekme uz aluviālo mežu izpaužas komposta izgāšanā tuvu aluviālam mežam, citzemju krūmu un koku stādīšanā gar taku līdz pat aluviālam mežam. Nepieciešams izskaidrot vietējiem iedzīvotājiem, kādas ekoloģiskās sekas var radīt citzemju sugu izplešanās.

Atzinums uz 7 lappusēm, pielikumā 6 lapas.

Atzinumu sagatavoja

Brigita Laime

Eksperta sertifikāta Nr. 069, derīgs līdz 19.08.2020., sertifikāts par šādām biotopu grupām: meži un virsāji, purvi, zālāji, jūras piekraste, tekoši saldūdeņi, stāvoši saldūdeņi, iesāļūdeņi; sugu grupa: vaskulārie augi.

„Lāči”, Baldone, Baldones novads, LV-2125
E-pasts: brigita.laime@lu.lv, mob. tālr.: 26592604

Atzinuma sagatavošanā piedalījās:

Agnese Jeņina

Biedrības „Baltijas krasti” LIFE CoHaBit projekta vides eksperte
E-pasts: agnese.jenina@baltijaskrasti.lv

Inese Silamiķele

Carnikavas domes
LIFE CoHaBit projekta vides eksperte
E-pasts: Inese.Silamikele@lu.lv

Literatūra

- Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2.papildināts izdevums. 2013. A.Auniņa red., Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 320 lpp.
- Ikauniece S., Laime B. 2017. 2180 Mežainas piejūras kāpas. Grām.: Laime B. (red.) Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 1. sējums. Piejūra, smiltāji un virsāji. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda.
- Ikauniece S. (red.) 2017. Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 6. sējums. Meži. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda.
- Laime B. (red.) 2017. Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 1. sējums. Piejūra, smiltāji un virsāji. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda.
- Latvijas biotopi. Klasifikators. 2001. I.Kabuča red., Rīga, Latvijas Dabas fonds, 96 lpp.
- Priedītis N. 2014. Enciklopēdija "Latvijas augi". Rīga, Gandrs, 888 lpp.

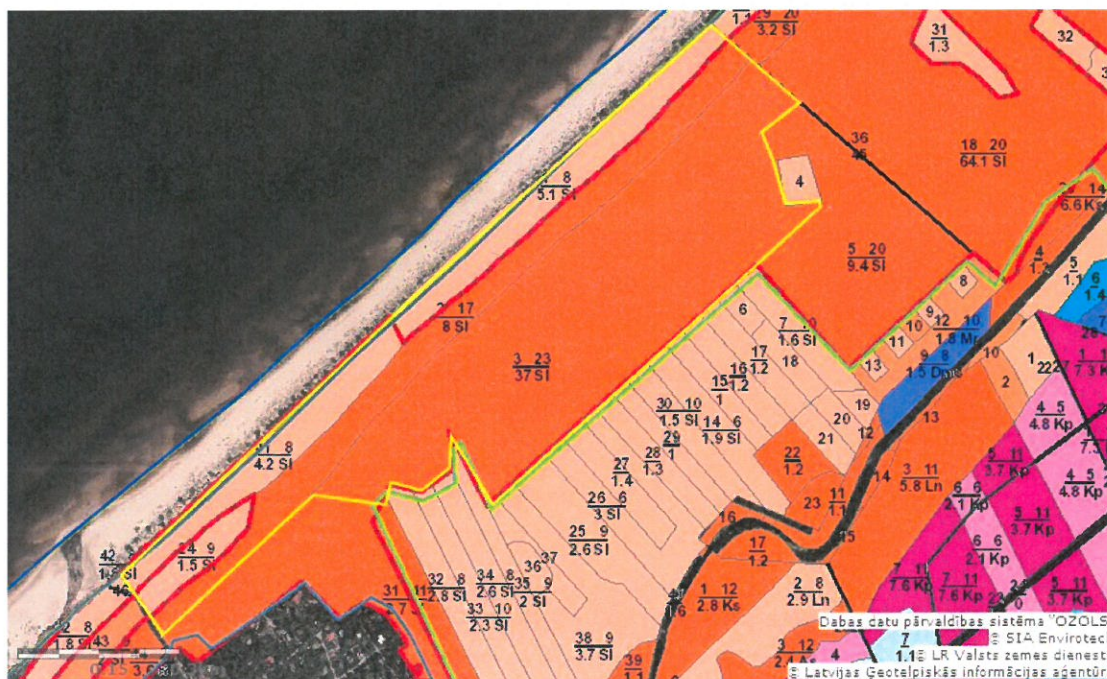
1. pielikums

Plānotās darbības vieta aluviālā meža atjaunošanai Garcimā (kartē ar dzeltenu līniju)

2. pielikums

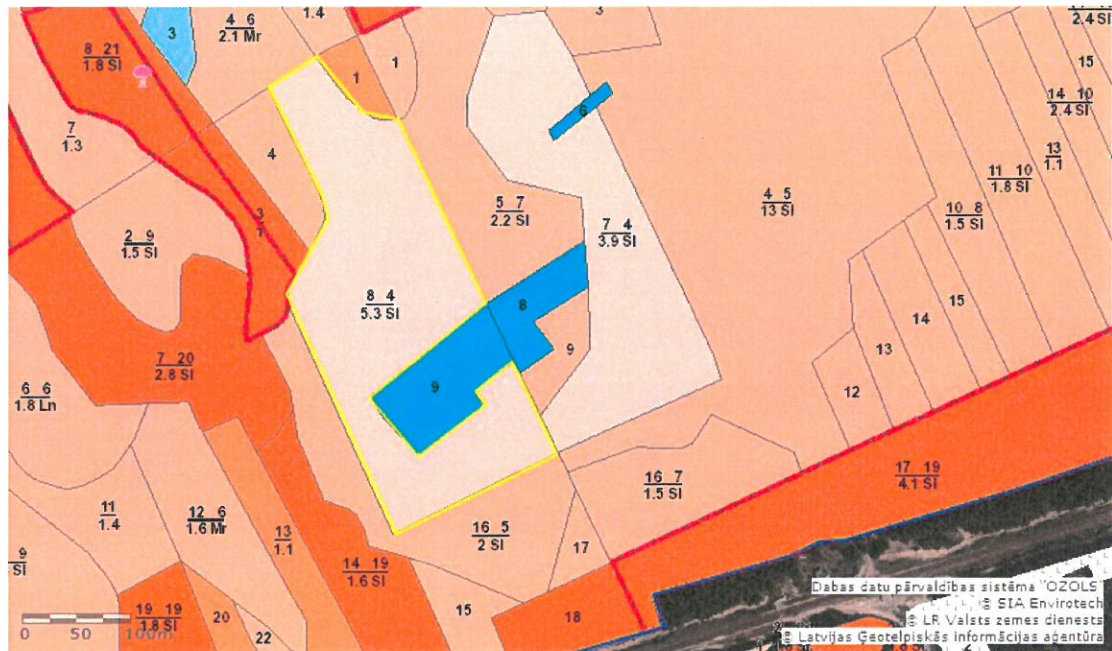
Plānotās darbības vieta mežaino kāpu atjaunošanai Garcimā (kartē ar dzeltenu līniju)

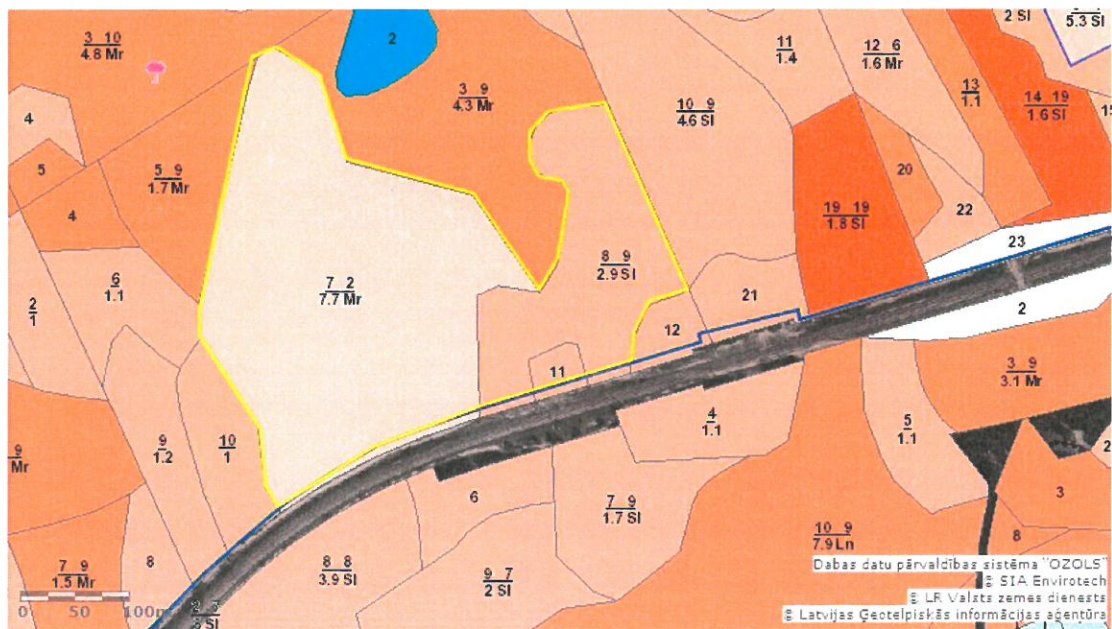
3. pielikums

Potenciālā darbības vieta mežaino kāpu atjaunošanai Kalngalē (kartē ar dzeltenu līniju)

12.kv.

11. kv.

4. pielikums

Potenciālā darbības vieta aluviālā meža atjaunošanai Garupē (kartē ar dzeltenu līniju)

5. pielikums

Kokaudzes raksturojums atjaunojamo mežu biotopu teritorijā Garupē (dati pēc Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmas „Ozols”, skatīts 2017.09.11.)

Kvartāls	Nogabals	Nogabala platība, ha	Kokaudzes formula	Meža augšanas apstākļu tips
Garciems (aluviālais mežs)				
222	8	2,4	7B2M1P 77	Ap
Garciems (mežainās kāpas)				
221	3	37	10P 227	Sl
221	2	8	10P 167	Sl
221	24	1,5	10P 82	Sl
221	41	4,2	10P 72	Sl
221	1	5,1	10P 72	Sl
Potenciālā darbības vieta mežaino kāpu atjaunošanai Kalngalē (uz dienvidiem no Garciera)				
11	7	7,7	10P 18	Mr
11	8	2,9	5P85 2P60 2P35 1Pc35	Sl
11	11	0,2	10P 61	Sl
12	8	5,3	8P40 1P60 1B40	Sl
Potenciālā darbības vieta aluviālā meža atjaunošanai Garupē (uz ziemeļiem no Garciera)				
220	26	2,1	4B67 4M62 2P97	Ks

Aluviālais mežs gar Langu Garcēmā (aktivitātes C6 teritorija)

Kāpu mežs Garcēmā (aktivitātes C6 teritorija)

